

REFERAT

Tema for møte: **Samordningsgruppen for geografisk informasjon (SG)**

Tid: **3. desember 2024 kl 0930 – 1415**

Sted: SSB, Akersveien 26 -Oslo

Referent: Kartverket v/sekretariatet

Til stede:

Knut Bjørngaas (fra sak 34/24)	Kartverket – leder
Anne Guro Nøkleby	Kartverket
Magni Busterud (vara)	NVE
Hildegunn Norheim (fra sak 34/24)	NIBIO
Torleiv Lohne	Miljødirektoratet
Heidi Liv Tomren (t.o.m. sak 34/24)	KS
Jørn Kristian Undelstvedt	SSB
Øyvind Martinsen	Forsvaret
Lin Knarvik	Stavanger kommune (KS/Storkommunegruppa)
Frode Skjævestad	Kystverket
Anne Kjersti Briskerud	Kongsvinger kommune/ KS
Atle Dale Moen (fra sak 34/24)	Statens vegvesen
Frode Brataas	Trøndelag fylkeskommune
Einar Jensen	Geovekst-forum (Kartverket)
Marianne Knapskog	Trøndelag fylkeskommune/ Plandataforum
Martin Vestnes Sæther	Kartverket (hospitant fra KDD)
Bernt Audun Strømsli	Kartverket – Sekretariatet

Deltok på teams

Per Vallner	Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Akershus og Oslo
Svein Olav Mjelve	Telenor
Jan Christian Andersen	Arendal kommune/ KS
Kari Bostad	NGU

Ikke til stede:

Kristin Lind	Fornybar Norge (forfall dag 1, på teams dag 2)
Mats Berg	Politiet
Torbjørn Kravdal	NTNU Gjøvik

Andre deltakere:

Tove Vaaje – Kolstad (fra sak 34/25)	NIBIO
Kåre Kyrkjeeide (teams i sak31/24)	Kartverket

Saksliste

Sakstype	Saksnummer	Tittel
Info	31/24	Geodatastrategi 2026
Info	32/24	NOU – med lov skal data deles
Vedtak	33/24	Norge digitalt, fellesmidler
Vedtak	34/24	Norge digitalt arealplankartløsning
Vedtak	35/24	Norge digitalt, organisering fra 2025
Vedtak	36/24	Nasjonalt geodatastrategi, handlingsplan 2025
	37/24	Eventuelt

Geodatastrategi 2026

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
31/24	Informasjon	3. desember 2024

Kåre Kyrkjeeide, Kartverket orienterte om prosessen som er gjennomført i regi av Nasjonalt geodataråd. Det er svart ut spørsmål fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) om det er behov for en ny geodatastrategi, og dersom ja - hvordan struktur bør være.

Hovedtrekkene er at Geodatarådet tilrår at det bør utarbeides en ny geodatastrategi. Den bør knyttes nært opp til – og bygge videre på den nye digitaliseringsstrategien. Ny strategi bør være kortfattet og konkret, slik at man enklere sikrer forankring av strategien på riktig nivå hos de riktige aktørene. Strategien bør ha en form som gjør at den kan rulleres hyppigere, slik at den tar inn samfunnstrender og politiske føringer som kommer.

Geodatarådet leverer sin anbefaling til KDD i løpet desember, og departementet avgjør om det skal utarbeides ny strategi og eventuell prosess på det.

NOU – med lov skal data deles

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
32/24	Informasjon	3. desember 2024

Martin Vestnes Sæther, Kartverket orienterte om lovforslagets innhold, Geovekst – forum sitt arbeid med høringsinnspill og til slutt litt om hvordan arbeidet på departementsnivå blir videre.

Samordningsgruppen har tidligere avklart at de ikke skal behandle denne NOU-en i form av eget høringsinnspill, og tok informasjonen som ble gitt til orientering.

Samordningsgruppen stiller seg bak høringsinnspillet som Geovekst- forum gir.

Norge digitalt, fellesmidler

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
33/24	Vedtak	3. desember 2024

Einar Jensen, Kartverket - innledet til saken i henhold til saksutredningen til møtet.

Kort oppsummert så foreslås det at fellesmidler for 2025 blir innbetalt, og Samordningsgruppen disponerer en saldo på om lag 1,27 millioner for 2025

Flere representanter tok ordet i debatten.

Deler av innspillene kom i forbindelse med behandling av sak 34/24, men blir referatført under denne saken da det gjaldt bruk av fellesmidler.

Fylkeskommunen og Kystverket sine representanter tok til orde for at fellesmidler skulle bevilges til (del)finansiering av NAP. Dette ut fra en bekymring på kvaliteten av NAP, og at det er store brukerinteresser. Fylkeskommunens representant fremmet forslag om bruk av fellesmidler 2025 til finansiering av NAP.

Representantene fra Forsvaret, NIBO og Statens vegvesen tok til orde for at det ikke var ønskelig med bruk av fellesmidler til finansiering av NAP. Dette ut fra at dette ikke er i tråd med tidligere vedtak og vilkårene for fellesmidler. Dersom man skal bruke fellesmidler til å finansiere teknologiske løsninger er det også andre løsninger som har finansieringsbehov, og da må dette reises i egen sak slik at man kan vurdere behovet for alle løsninger.

Forslag fra fylkeskommunen sin representant om bruk av fellesmidler 2025 til finansiering av NAP, ble i etterkant av debatten trukket og kom ikke til avstemming.

Samordningsgruppa vedtok enstemmig forslaget til vedtak i henhold til saksutredningen.

Vedtak

Partene blir belastet felleskostnader i 2025 etter samme fordelingsnøkkel som i 2024. Bruk av fellesmidler må man komme tilbake til i en senere behandling. Intensjonen bør være at innkrevde fellesmidler for 2025 brukes i 2025.

Norge digitalt arealplankartløsning

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
34/24	Vedtak	3. desember 2024

Heidi Liv Tomren, KS – orienterte om status på utredningsarbeidet med nytt konsept. Det har vært en ekstern utlysning på det arbeidet som nå står for tur. Denne utlysingen førte ikke til at de fikk inn eksterne til jobben. De skal spisse oppdraget og lyse ut på nytt. Det søkes nå primært etter en prosessleder, og KS henter fagressurser fra egne rekker pluss eksisterende samarbeid. En ny utlysning fører til en kortsiktig forsinkelse på arbeidet med minimum en måned. I arbeidet som nå skal i gang ønsker KS å benytte et revitalisert Norge digitalt plandataforum som referansegruppe.

Marianne Knapskog, leder plandataforum orienterte fra siste møte i plandataforum. Dette forumet er et viktig samlingspunkt for planfaget på tvers av sektorer. De har startet med arbeid på revisjon av eget mandat i tråd med føringer som er gitt i samordningsgruppen sin sak 35/24. Plandataforum ser positivt på de føringer som er gitt og de ønsker å være referansegruppe for utredning av nytt konsept i regi av KS, DiBK og Kartverket.

Anne Guro Nøkleby, Kartverket – orienterte om ytterligere slanking av minimumsløsning for NAP ut fra de finansielle rammer som ligger. Fra opprinnelig forslag presentert for SG i november er nå all aktivitet på videreutvikling inn mot ny planstandard – PLAN 5.0 – lagt på is. Innsynsløsningen SePlan vil også bli avvirket. På tross av dette har drift av NAP pr nå en underfinansiering på 1 mill for 2025.

Flere representanter tok ordet under debatten. Ut fra det som er presentert gjennom lang tid er det en bekymring og frustrasjon rundt status for NAP. Det faktum at det mangler finansiering er utfordrende ikke bare for 2025, men også framover. Supplerende tildelingsbrev 2024 til DiBK Kartverket slår fast at NAP skal videreføres i samarbeid mellom DiBK, KS og Kartverket fram til nytt konsept er på plass. Det følger ikke med egne midler til dette oppdraget. Tidsperspektiver for det nye konseptet trekker seg lengre enn 2026.

Som et resultat av debatten ble et fremmet et omforent forslag som ble enstemmig vedtatt;

Vedtak

DiBK, KS og Kartverket ser på en helhetlig mulighet for finansiering av NAP for 2025 og 2026 i samarbeid med Kommunal- og distriktsdepartementet. De tre samarbeidende aktørene kommer tilbake til SG med utredningen på finansieringsmuligheter.

Norge digitalt, organisering fra 2025

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
35/24	Vedtak	3. desember 2024

Knut Bjørngaas, Kartverket – innledet i henhold til saksunderlaget.

Flere representanter tok ordet under debatten.

Det ble stilt spørsmål om hvorfor fylkesgeodatautvalg var foreslått direkte underlagt Samordningsgruppen – og hvordan dette var tenkt ivaretatt i praksis. Dette er gjort ut fra en prinsipiell vurdering/ ønske om å knytte det regionale leddet i Norge digitalt tettere til det nasjonale leddet. Hvordan dette skal gjøres i praksis arbeides det med i Kartverkets regionapparat. Arbeidet er ikke ferdigstilt. Med bakgrunn i dette ble det enighet i at beslutning om fylkesgeodatautvalgene sin tilknytning skal utsettes til den igangsatte utredningen for dette er ferdigstilt.

Det ble også reist spørsmål rundt faggrupper, da det i figur i saksunderlaget er en «ramme rundt» gruppene. Det ble stilt spørsmål til om det var tenkt i overbygging av dem. Det er det ikke, den ramma rundt er for visuell samling av grupper. Hver enkelt av de tre foreslåtte faggruppene skal ha direkte oppheng i samordningsgruppen. Det ble videre kommentert av representasjon, og dynamikk i FoU forum ikke er helt i tråd med føringer gitt i saksutredningen. Det er likevel interesse av at FoU forum skal bestå under SG. FoU forum sitt mandat og dynamikk kan derfor ha litt avvikende form, enn hva føringer i saksutredningen gir. For alle tre faggrupper som blir videreført er det veldig viktig at det blir relevant aktivitet i dem. I en oppstartsfase må Kartverket som nasjonal geodatakoordinator ta ansvar for dette.

Samferdselssektoren, regionalt nivå (fylkeskommune/ statsforvalter) og miljødirektoratet meldte interesse om plass i styret for Norge digitalt fellesløsninger. Navn på representanter må man komme tilbake til. Det ble videre et ønske om at Geovekst-samarbeidet som er en stor dataeier, bør få egen representant i styret. En av Geovekst-partene som allerede er i styret kan få denne rollen.

Representanter uttrykte usikkerhet i hva denne foreslåtte organisasjonsjusteringen vil bety i praksis med styringen av Norge digitalt. Ut fra denne usikkerheten ble det enighet om at 2025 skal være et «prøveår» - og at man tar en evaluering i slutten av året før man innfører dette permanent.

Etter en god debatt samlet Samordningsgruppen seg rundt enstemmig vedtak i saken;

Vedtak

1. *Organiseringen av Norge digitalt – samarbeidet, og prinsipiell delegasjon fra Samordningsgruppen til Styret for Norge digitalt fellesløsninger vedtas for 2025 som «et prøveår». Det foretas en evaluering mot slutten av 2025, og resultatet diskuteres i Samordningsgruppen med tanke på eventuelle justeringer.*
2. *Virksomheter som skal inngå i styret for Norge digitalt fellesløsninger i 2025 er de samme som i 2024, supplert av virksomheter som har meldt sin interesse:*
 - a. *En representant for samferdselsetatene*
 - b. *Representant for statsforvalter eller fylkeskommune*
 - c. *Miljødirektoratet*
 - d. *En representant for Geovekst, kan være en av Geovekst-partene som allerede sitter i Styret*

Kartverket går i dialog med partene a-d for å finne representanter.

3. *Norge digitalt skal ha følgende faggrupper i 2025;*
 - a. *Plandataforum*
 - b. *Temadataforum*
 - c. *FoU – Forum*

Disse faggruppene legger fram forslag til mandat og representasjon som vedtas i SG sitt første møte i 2025. Andre faggrupper avvikles med umiddelbar virkning.

4. *Sekretariatet reviderer generelle vilkår for Norge digitalt avtalen i tråd med vedtak og føringer i denne saken. Generelle vilkår for 2025 vedtas på Samordningsgruppen sitt første møte i 2025.*

Nasjonal geodatastrategi, handlingsplan 2025

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
36/24	Vedtak	3. desember 2024

Bernt Audun Strømsli, Kartverket – innledet til saken i henhold til saksunderlaget.

Flere representanter tok ordet under debatten.

Samordningsgruppa stiller seg bak hovedtrekkene i saksutredningen til revisjon for handlingsplanen 2025.

I tillegg til de tre «regnskapene» som er omtalt i saksutredningen har vi også jordregnskapet, dette må også omtales i prosatekst til handlingsplanen.

Det er viktig at alle aktører med nasjonalt ansvar for sikkerhet blir ansvarliggjort i tiltaket «*Geosikkerhet gjennom felles operativt kartgrunnlag*». I forbindelse med revisjon av dette tiltaket må det sikres!

Samordningsgruppen samlet seg etter debatten om enstemmig vedtak i saken;

Vedtak

Handlingsplanen 2025 blir bestående av de samme 15 tiltakene som i 2024. Sekretariatet får ansvaret for å revidere tekst både på webside og i tiltak etter de føringer som er gitt i saksutredningen og behandling av saken. Revidert handlingsplan publiseres på web innen 20. januar 2025

Eventuelt

Saksnummer	Sakstype	Møtedato
37/24	Eventuelt	3. desember 2024

Frode Brataas, Trøndelag fylkeskommune – tok opp på vegne av fylkeskommunene, sak vedr «Grå arealer».

Det registreres at Geovekst-forum, etter initiativ fra NIBIO, har fattet beslutning om en arbeidsgruppe for å utarbeide «Gråstruktur-kart». Fylkeskommunene har hatt fokus på grå arealer i lang tid, spesielt i arbeid med arealregnskap og som regional planrådgiver til kommunene. I dette arbeidet har fylkeskommunene brukt datasettet SSB – arealbruk for å hente ut Grå-arealer. Det stilles nå spørsmål ved om man er i ferd med å etablere et nytt datasett som inneholder de samme egenskaper som man har i SSB – arealbruk? En annen vinkling er om det eksisterende datasettet kan videreutvikles med de egenskaper det eventuelt ikke har. Er det riktig at man starter arbeid med et nytt datasett?

NIBIO orienterte om bakgrunnen for og sin interesse for arbeidet med det nye datasettet, hvor arbeidet går i regi av Geovekst- forum.

Alle aktører har felles interesser, men det ulikt syn på «veien til målet».

En konklusjon på diskusjonen var at Kartverket som geodatakoordinator skal ta initiativ for at aktører med felles interesse for «grå arealer» - Fylkeskommuner, NIBIO, SSB og Kartverket sammen kan enes om en felles strategi på videre arbeid.